

HackShield in de klas

Copy Koppie - Portretrecht

Doelgroep

HackShield richt zich op de leerlingen in groep 7- 8 en is geschikt voor kinderen tussen de 8 en 12 jaar. Ingestoken op B1 niveau.

Achtergrondinformatie

Kinderen in groep 7-8 komen thuis en op school voortdurend in aanraking met internet en de media. Zij ondergaan de digitale transformatie zonder zich daar altijd bewust van te zijn. Ze verwerven vaardigheden en kennis en passen die direct toe, maar er liggen ook gevaren op de loer. HackShield leert kinderen de gevaren en kansen te herkennen en ermee om te gaan.

Introductie *Hoe Copy Koppie is de rest?**

Eén van de gevaren op het internet is dat het erg gemakkelijk is om foto van iemand (ook van jou!) te gebruiken, zonder dit te vragen aan de persoon die op de foto staat. Het gaat hier om portretrecht. Dat houdt in dat je niet zomaar een foto van iemand van internet af mag plukken en mag publiceren, zonder toestemming van degene die op de foto staat. In de Quest (opdracht binnen HackShield) Hoe Copy Koppie is de rest? worden kinderen bewust gemaakt van het gebruik van foto's waar iemand herkenbaar op staat.

* Meer weten over portretrecht, auteursrecht en hoe je dat met kinderen kunt bespreken? Ga naar www.auteursrechtvoorjou.nl

JoinHackShield.nl

Volg @JoinHackShield op

Thema's

De thema's die van belang zijn als het gaat om de digitale bewustwording (de z.g. Digitale transformatie):

- Mediawijsheid
- ICT- Basisvaardigheden
- Computational thinking
- Informatievaardigheden

Daarnaast is deze Quest specifiek gericht op het thema: Foto's delen en portretrecht

Tijdsduur

De gehele les duurt 30 minuten met de volgende opbouw:

Introductie	10 minuten
Kern	15 minuten
Afsluiting	5 minuten

* Wil je liever alleen een opdracht voor zelfstandig werken? Dat kan ook! Ga dan meteen naar de Kern en lees Optie 1.

Leerdoelen

Een leerling:

- weet wat de term portretrecht inhoudt.
- leert respect te hebben voor degene die herkenbaar op de foto staat.
- weet wanneer een foto wel of niet gebruikt mag worden.
- kan losse elementen van een probleem in relatie brengen tot de kern van het probleem.
- ervaart de relevante dreigingen bij het gebruik van mobiele media en het internet.

Benodigheden*

- Kern Optie 1:
Voor iedere leerling: Een smartphone of tablet, met daarop de app HackShield geïnstalleerd. Of een computer of laptop met internet en de HackShield website geopend (www.joinhackshield.nl/game).
- Kern Optie 2:
Voor ieder tweetal: Een smartphone of tablet, met daarop de app HackShield geïnstalleerd. Of een computer of laptop met internet en de HackShield website geopend (www.joinhackshield.nl/game).

JoinHackShield.nl

Volg @JoinHackShield op

- Kern Optie 3:
Een digibord met internet en de HackShield website geopend
(www.joinhackshield.nl/game).

*Zorg dat je bij iedere optie een account hebt aangemaakt waarmee de leerlingen en jij aan de slag kunnen.

DE LES

Introductie - 10 min

Inleiding voor de leerlingen

Vertel de leerlingen dat jullie het gaan hebben over auteursrechten en dat auteursrecht ook helpt als iemand een foto van jou op sociale media plaatst terwijl jij daar last mee kan krijgen. Je hebt namelijk portretrecht. Vraag de leerlingen of iemand denkt te weten wat portretrecht is. Zorg voor een goed voorbeeld.

Vraag de leerlingen daarna:

- Wie heeft er wel eens een foto van zijn vriendje of vriendinnetje geprint en boven zijn bed of in een fotoboek geplakt?
- Mag dat? Waarom wel/niet? (Dat mag, want het is voor eigen gebruik)
- En als je die foto op facebook plaatst, zonder dat jouw vriendje of vriendinnetje hier van weet? Mag dat? Waarom wel/niet? (Dat mag niet zomaar als die vriend of vriendin herkenbaar op de foto staat, dat kan je beter eerst vragen, misschien vindt zij dat heel vervelend. Wil jouw vriend of vriendin dat niet? Dan mag je die niet plaatsen. Dat is het portretrecht van jouw vriend of vriendin)
- Hebben jullie wel eens meegemaakt dat er een foto van je is geplaatst op sociale media, waar je helemaal niet blij mee was?
- Hebben jullie zelf wel eens per ongeluk zoiets gedaan?

JoinHackShield.nl

Volg @JoinHackShield op

Introductie van het spel

Vertel de leerlingen dat ze HackShield gaan spelen. Vraag de leerlingen wie dat wel eens gespeeld heeft. Vertel ze dat dit een game is waarin ze van alles gaan leren over internetveiligheid. Vraag ze waarom HackShield het in deze Quest dan over portretrecht heeft, als de game over internetveiligheid gaat. Vertel ze dan dat dit één van de gevaren is van het internet. Door het internet is het super makkelijk geworden om een foto van iemand te vinden en ergens anders te gebruiken. Daar moeten we ons bewust van zijn, want het kan jou ook zomaar gebeuren. In het spel leren ze hoe ze om moeten gaan met portretrecht.

Kern - 15 min

De Quest kun je op drie manieren laten spelen.

1. Individueel
2. In tweetallen
3. Klassikaal

Optie 1. Individueel

Deel de smartphones, laptops of tablets uit aan iedere leerling of zet iedere leerling achter een computer. Zorg ervoor dat de app HackShield of de website van HackShield wordt geopend. Laat iedereen klikken op Quests en dan op Hoe Copy Koppie is de rest?. Nu kunnen ze aan de slag. Het spel spreekt voor zich. Alleen het laatste onderdeel is eigenlijk bedoeld om met een ouder samen te doen. Dat kunnen ze nu aan hun buurman of buurvrouw vragen.

Optie 2. In tweetallen

Deel de smartphones, laptops of tablets uit aan ieder tweetal of zet ieder tweetal achter een computer. Zorg ervoor dat de app HackShield of de website van HackShield wordt geopend. Laat ieder tweetal klikken op Quests en dan op Hoe Copy Koppie is de rest?. Nu kunnen ze aan de slag. Het spel spreekt voor zich. Zorg dat ze om de beurt de vragen beantwoorden, deze hardop aan elkaar voorlezen en overleggen waar nodig. Het laatste onderdeel is eigenlijk bedoeld om met een ouder samen te doen, maar dat kunnen ze nu aan elkaar vragen.

Optie 3: Klassikaal

Ga naar www.joinhackshield.nl/game klik op Quests en dan op Hoe Copy Koppie is de rest?. Nu kun je klassikaal de Quest spelen. Alleen het laatste onderdeel is eigenlijk

JoinHackShield.nl

Volg @JoinHackShield op

bedoeld om met een ouder samen te doen. Dat kunnen ze nu aan jou (juf/meester) vragen.

Tips tijdens het spelen

- Laat iedere handeling door een andere leerling op het digibord uitvoeren.
- Bespreek iedere vraag klassikaal. Start de discussie.

De discussie kun je op verschillende manier starten:

- Laat alle leerlingen die het eens zijn met antwoord A staan, alle leerlingen die het oneens zijn zitten, etc.
- Laat de leerlingen hun hand op steken bij het antwoord waar ze achter staan.
- Kies één leerling die een antwoord geeft en laat de rest daarop reageren.

Afsluiting - 5 min

Vraag de leerlingen wat ze hebben geleerd. Weten ze bijvoorbeeld wanneer er wel of niet een foto van hem/of haar gebruikt mag worden door iemand anders.

Vraag daarna wat ze van het spel vonden en laat ze daarvoor een argument geven.

Schrijf dit bijvoorbeeld in twee mindmaps op het bord.

Vertel de leerlingen vervolgens dat ze ook (thuis) online verder kunnen spelen op **joinhackshield.nl**. Daar kunnen ze een online game spelen om nog meer te leren over cyberveiligheid.

*Maak een foto van de dingen die ze geleerd hebben (op het bord) en stuur deze foto naar info@hackshield.nl, zo kunnen we de de game nog beter maken.

MEER (gratis) LESMATERIAAL

Lesmateriaal over wijs met media omgaan dat goed te combineren is met de *Quest Hoe copy koppie is de rest?* vind je op:

www.klassetv.nl/pakket/wijsmetmediaomgaan/lessenoverzicht.html.

Deze Quest is bijvoorbeeld heel goed te combineren met de korte lessen over foto's delen en over de voor- en nadelen van bekend zijn als je acteur of actrice wilt worden, met GTST-actrice Stephanie van Eer. Dit zijn lessen die zowel geschikt zijn voor het groepsgeprek in de klas, als voor onderwijs op afstand met zelfstandig werken.

JoinHackShield.nl

Volg @JoinHackShield op